خبر

فراخوان دوازدهمین دوره جشنواره کتاب‌خوانی رضوی منتشر شد

دوازدهمین دوره جشنواره کتاب‌خوانی رضوی از سری برنامه‌های بیستمین دوره جشنواره بین‌المللی امام رضا(ع) به میزبانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار می‌شود. اشاعه و ترویج فرهنگ و معارف ائمه معصومین علیهم السلام و آموزه‌های آن به ویژه فرهنگ منوّر رضوی؛ گسترش فعالیت‌های کتاب‌خوانی و مطالعه کتاب‌های مرتبط با سیره پاک ائمه معصومین علیهم السلام به‌ویژه حضرت امام رضا علیه السلام؛ شناسایی و معرفی کتاب‌های فاخر مرتبط با فرهنگ و سیره اهل بیت علیهم السلام از طریق انتشار گسترده این آثار و اعتلای فرهنگ ایرانی متکی به فرهنگ دینی از اهداف این جشنواره در دوازدهمین دوره برگزاری است.

عناوین موضوعی

دوازدهمین دوره جشنواره کتاب خوانی رضوی ضمن تمرکز بر منابع مرتبط با سیره حضرت امام رضا علیه السلام، دارای بخشی ویژه با محوریت حضرت امام حسن عسکری علیه السلام خواهد بود.

نحوه مشارکت

این جشنواره در بخش‌های فردی یا گروهی و خانوادگی، به دو شیوه مکتوب و الکترونیک میزبان علاقه‌مندان خواهد بود. علاقه‌مندان به شرکت در بخش انفرادی می‌توانند متناسب با گروه سنی خود ضمن مطالعه کتاب‌ها، در هریک از رشته‌های جشنواره شرکت کنند.

در بخش گروهی، با انتخاب گزینه گروهی در حساب کاربری فرد، امکان مشارکت در قالب جمع‌های دوستانه، دانشجویی و صنفی در رشته‌های با قابلیت گروهی میسر است. همچنین علاقه‌مندان به شرکت در بخش خانوادگی، می‌بایست در هنگام مراجعه به سایت جشنواره، ضمن انتخاب گزینه خانوادگی و افزودن همه یا بخشی از اعضای درجه یک خانواده (پدر، مادر، خواهر، برادر، پدربزرگ و مادربزرگ) متناسب با گروه سنی خود در رشته‌های جشنواره شرکت کنند.

شرکت‌کنندگان تنها می‌توانند در یکی از دو بخش فردی یا گروهی و خانوادگی شرکت کنند. در بخش گروهی، جوایز داوری به اثر تعلق می‌گیرد.

در بخش خانوادگی، جمع امتیاز از محاسبه میانگین نمرات اعضای خانواده انجام و شرکت‌کنندگان این بخش دو بار وارد مرحله قرعه‌کشی می‌شوند.

معرفی کتاب

انتشار ناگفته‌هایی از ذوب هسته‌ای ژاپن در سال ۲۰۱۱

انتشارات ققنوس جلد هفتم از مجموعه تاریخ جهان را با عنوان «فوکوشیما» نوشته مایرا ایمل با ترجمه یاسمین مشرف منتشر و روانه بازار نشر کرد. این کتاب روایتی است از حادثه اتمی فوکوشیما و آنچه که به واقع رخ داد. زمین لرزه‌ای که پنجمین زمین لرزه قدرتمند صد سال گذشته به شمار می‌آمد، حوادث زنجیره‌ای قدرتمندی به دنبال داشت. سونامی ناشی از این زلزله هر چیزی که بر سر راهش قرار داشت بلعید. در حالی که مردم تلاش می‌کردند با خسارت برجای مانده از زلزله و سونامی مقابله کنند، این دو حادثه موجب انفجار شدیدی شد که نیروگاه هسته‌ای فوکوشیما دایچی را لرزاند و در یکی از رآکتورهای آن نشتی ایجاد کرد. ترس فزاینده از وقوع ذوب هسته‌ای ژاپن را در بر گرفت. با تشخیص بالا بودن میزان تشعشع در تأسیسات، تلاش‌ها برای کنترل بحران آلودگی در این نیروگاه متوقف شد. زنجیره‌ای از حوادث فاجعه‌بار ثبات ژاپن را به شدت تهدید می‌کرد.

نویسنده در این کتاب تلاش کرده تا علاوه بر بحث‌هایی مانند آمادگی یا آمادگی نداشتن ژاپن برای این رویداد با ذکر روایت‌های شخصی افرادی که تحت تأثیر این حادثه قرار گرفتند، جذابیت موضوع را برای مخاطب دوچندان کند. وی تلاش کرده است تا در کتابش آنچه را که مردم ژاپن در فوکوشیما تجربه کردند، برای مخاطب درک‌پذیر کند.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری | مدرس و پراستاری

فرهاد قربان‌زاده، زبان‌شناس درباره «دارالترجمه» به نکته ظریفی اشاره دارد و می‌نویسد:

قدمت کاربرد واژه «دارالترجمه» در فارسی حدود صدسال است. اگر واژه «دارالترجمه» در فارسی رواج نیافته بود، می‌توانستیم از امکانات واژه‌سازی فارسی استفاده کنیم و واژه‌ای مانند «ترجمه‌خانه» را به قیاس با «کتابخانه» و «مریض‌خانه» بسازیم. وام‌واژه‌ها تا آنجا موجب تقویت و گسترش زبان مقصد می‌شوند که روی امکانات واژه‌سازی آن تأثیر منفی نگذارند و از زایایی زبان در واژه‌سازی نکاهند و نیز واژه‌های بومی رایج در زبان را منسوخ نکنند.

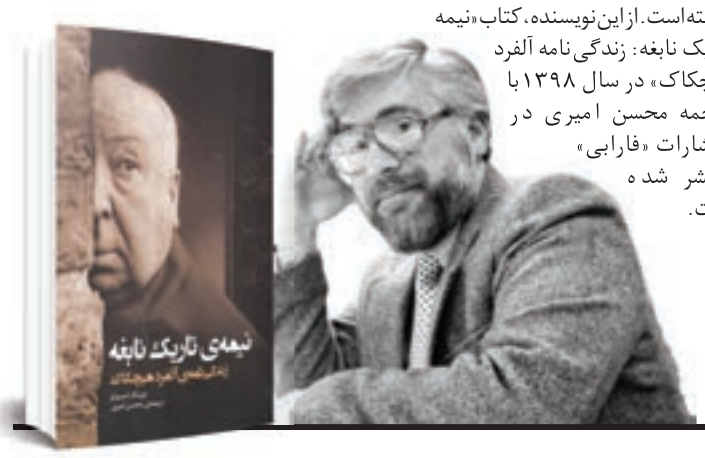
وام‌واژه «دارالترجمه»، چون امکان ساختن واژه جدیدی را از فارسی‌زبانان گرفته، برای فارسی‌زبان بار است. وظیفه نهادهای واژه‌گزین در هر کشور این است که در برابر این واژه‌های آسیب‌رسان منفعلانه رفتار نکنند.

#زین_قند_پارسی

چهره روز

بیوگرافی نویس ستاره‌های سینما درگذشت

دونالد مایکل اسپوتو، نویسنده بیوگرافی چهره‌های مشهور در هشتادویک سالگی درگذشت. اسپوتو که در زمینه دین و الهیات نیز سابقه تدریس و نویسندگی داشت؛ بیشتر به دلیل بیوگرافی هایی که نوشته، شناخته شده است. زندگی نامه چهره های مشهوری از جمله آلفرد هیچکاک، لورنس اولیویه، تنسی ویلیامز، اینگرید برگمن، جیمز دین، الیزابت تیلور، گریس کلی، مارلین دیتریش، مرلین مونرو، آدری هپبورن و آلن بیتز را نوشته اوست. اسپوتو در کنار زندگی نامه ستاره‌های سینما، وی همچنین کتاب‌هایی در ژانر بیوگرافی از خاندان سلطنتی وینزور (از دوران ویکتوریا تا ملکه دایانا) و آثاری با موضوع شخصیت‌های مذهبی مانند عیسی مسیح، ژان دارک و سنت فرانسیس آسیزی نوشته است. او دریک کالج مذهبی در ماساچوست تحصیل کرده است و تحصیلات خود را در «مطالعات عهد جدید» تا مقطع دکتری ادامه داد. وی مدتی در دانشگاه فرفیلد و کالج نیوراشل، الهیات، عرفان مسیحی و ادبیات کتاب مقدس تدریس می‌کرد و در ادامه، در مؤسسه تحقیقات اجتماعی از سال ۱۹۶۶ تا ۱۹۸۶ میلادی، مطالعات فیلم انجام می‌داد. اسپوتو همچنین سابقه تدریس در زمینه سینما در مؤسسه فیلم بریتانیا و مؤسسه فیلم کپنهاگ را دارد. او در مجموع ۲۹ کتاب نوشته است. از این نویسنده، کتاب «نیمه تاریک نابغه: زندگی نامه آلفرد هیچکاک» در سال ۱۳۹۸ با ترجمه محسن امیری در انتشارات «فارابی» منتشر شده است.

نشست نقد و بررسی کتاب «روز آزادی زن» در مشهد برگزار شد

کشف ادبیات دنیای زنانه

حسام‌الدین نجفی

گزارش رویداد

نشست نقد و بررسی کتاب «روز آزادی زن» به پژوهشگری سمیه ذوقی، ندا ترکمن‌چه و ملیحه بخشی‌نژاد با حضور علیرضا مهرداد و علی براتی، نویسنده و منتقد ادبی انقلابی هفته گذشته در حسینیه هنر مشهد برگزار شد. این کتاب قیام ۱۷دی بانوان مشهدی علیه سیاست‌های ضدفرهنگی رژیم پهلوی را از زبان بازماندگان و شاهدان عینی آن واقعه روایت می‌کند. در مقدمه این کتاب، چنین آمده است: «هر سال هفدهم دی، میدان مجسمه مشهد شاهد جشن کشف حجاب بود. زنان و مردان موافق این سیاست در این روز برای تجلیل از اقدام رضاخان، گرد هم می‌آمدند و دسته‌گل‌هایی به پای مجسمه او می‌ریختند. ۱۷دی ماه ۱۳۵۶ شمسی هم مثل هر سال، همه‌چیز برای تجلیل از رضاخان آماده بود و زمستان سرد و ساکت شهر، خیال رژیم را از هر مزاحمی آسوده کرده بود، غافل از آنکه بانوان با حجاب مشهدی در این روز آماده برافروختن شعله تظاهراتی بودند، تا آزادی کامل مردان و زنان ایران از استبداد پهلوی فرو ننشست.» همچنین، رهبر معظم انقلاب، سال ۱۳۸۶ در بیاناتی درباره این راهپیمایی فرمودند: «در دی ماه ۱۳۵۶، روز هفدهم دی‌ماه در مشهد، یک اجتماع عظیمی، تظاهراتی از زنان مسلمان با شعار «حفظ حجاب» راه افتاد؛ ما آن وقت در تبعید بودیم، خبر آن را شنیدیم که زنان مؤمن و مسلمان و شجاع، چنین حرکتی را به راه انداختند».

جلسات نقد کتاب؛ سنگ محک نویسنده

علیرضا مهرداد در ابتدا به نتایج و آثار جلسات نقد اشاره کرد و گفت: به جلسات همگرایی نویسندگان نیاز داریم. جلسات نقد چند مزیت دارد، از جمله برگزاری دورهمی با حضور منتقدان و خوانش کتاب است. وی ادامه داد: نقد سنگ محک عالم نویسندگی است و موجب می‌شود هر فردی جرئت نوشتن پیدا نکند و کاغذ را حرام نکند. جلسه‌های نقد بیش از نشست‌های آموزشی برای نویسنده مؤثر است؛ چراکه با حلاجی اثر، هنرجو دانشجو بیشتر از جلسه آموزشی یاد می‌گیرد. «حسینیه هنر» و دفتر جبهه انقلاب با برگزاری جلسات نقد کتاب، راه خود را در حوزه کتاب پیدا کرده است. وی در پاسخ به این پرسش که برای «تاریخ شفاهی» چند دسته‌بندی می‌توان ذکر کرد، گفت: تاریخ شفاهی مبتنی بر مصاحبه و پژوهش است. دو دسته بندی عمده و جدی وجود دارد؛ قصه و ناقصه و داستان و ناداستان. مهرداد افزود: مجموعه مستندات، تاریخ و اخبار از حیث اینکه دخل و تصرف، تخیل و دروغ پردازی در آن وجود ندارد، جز ناداستان‌ها هستند و از سوی دیگر استناد در آن مهم و در مقابل داستان است. تاریخ شفاهی عمر زیادی در ایران ندارد، درگذشته تاریخ شفاهی وجود داشته، اما جریان جدید تاریخ شفاهی به همت نویسندگان انقلاب و دفاع مقدس تقویت شده است.

کتاب «روز آزادی زن» اثری علمی و تحقیقی است

علی براتی در ادامه این نشست با بیان اینکه ناشری که کتاب خود را به نقد می‌گذارد درخور تقدیر است، به محاسن کتاب «روز آزادی زن» اشاره کرد و گفت: مخاطب با خواندن این اثر قوی، راضی می‌شود. نوآوری‌هایی در این کتاب وجود دارد، علاوه بر این رویکرد نویسنده در تدوین یک اثر پژوهشی توجه من را جلب کرد. این کتاب حقیقت‌ها را پایمال نکرده است. اگر تنها جنگ را ببینیم و از شجاعت‌ها حرف بزنیم و از ترس‌ها صحبت نکنیم، ظلم بزرگی به شهدا کرده‌ایم. وی اظهار کرد: در حوزه خاطره‌نویسی دو عنوان «خودنوشت» و «دگرنوشت» وجود دارد. خاطرات الکس فرگوسن را که «دگر نوشت» است حتما مطالعه کنید، کتاب همسر اوباما نیز «دگرنوشت» است.

باید زبان و گفتمان انقلاب را جهانی کنیم

براتی با تأکید بر اهمیت حفظ گفتمان انقلاب اسلامی گفت: باید زبان و گفتمان انقلاب را جهانی کنیم تا زمینه تعامل و ارتباط گیری ایجاد شود. خوشبختانه این مسیر در حوزه سینما وجود دارد. براتی بیان کرد: در حوزه ادبیات زن، مسائلی را که برای مخاطب زن مهم است مطرح کنید؛ از جمله کشف دنیایی که به هر کسی تعلق دارد و آن دنیای زنانگی است. زمانی که خاطرات همسر شهید چمران در روایت فتح را می‌خوانید، همسر شهید، بعد از چند سال زندگی، می‌گوید: «مصطفی کو موهایت!...» و این اوج عشق است و خوشبختانه از این اتفاقات در کتاب «روز آزادی زن» افتاده است. وی افزود: باید ابزار هنر را یاد بگیرید و هر اندیشه، عقیده سیاسی و ایدئولوژی را باید هنرمندانه بیان کنید. در عین حالی که تفاوت در گویش و لهجه‌ها نقطه ضعف کتاب است، ابهام و ایهام و بیان ترس‌ها نقطه قوت این کتاب است. وی با بیان اینکه درستی در روایت ویژگی خاص این کتاب است، افزود: درستی روایت در صفحه ۸۵ دیده می‌شود. متنی در این صفحه آمده که طهارت، عصمت و حیای بانوان انقلابی را به نمایش می‌گذارد.

نسبت به مسئولان انتقاد داریم

براتی گفت: جزو افرادی هستیم که ضمن علاقه به نظام جمهوری اسلامی نسبت به مسئولان انتقاد داریم؛ اما به‌عنوان نویسنده هرچه این انتقاد پُررنگ باشد، نباید در متن تأثیر بگذارد. این منتقد و نویسنده با اشاره به اینکه صداقت در بیان از محاسن این کتاب محسوب می‌شود، افزود: باید راویان صادقی باشیم و زمانی که این وزنه برابر باشد، در کتاب تعادل ایجاد می‌کند و در زمان مطالعه نه حس بد ایجاد می‌شود و نه حس خوشی.

کتاب «روز آزادی زن» تاریخ شفاهی نخستین راهپیمایی و تظاهرات زنان در جریان انقلاب اسلامی و قیام ۱۷دی ۱۳۵۶ در مشهد در ۸ فصل تنظیم شده است.

این اثر در ۱۸۵ صفحه به همت انتشارات «راه یار» با تلاش سمیه ذوالفقاری، ندا ترکمن چه، ملیحه بخشی‌نژاد به چاپ رسیده است.

فرمالیسم، مقدمه غزل

ریشه‌یابی فرم در کتاب شعر «سپس بی قراری» سروده محمدسعید شاد

ادریس بختیاری

درباره شعر

ظاهرا این شیفتگی فرمالیست‌ها نسبت به استعاره ماشین میراث فوتوریست‌های ایتالیا بوده است که آنان در مدرنیسم ادبی خود به ماشین اهمیت بسیار می‌داده‌اند. ماشین برای فرمالیست‌ها جاذبه زیادی داشته چنان که مایاکوفسکی گفته است: «یک تراکتور فورد از یک دیوان شعر بهتر است.» برای فهم فرمالیست، از تأمل در بابِ ماشین و نگاه مکانیکی به ادبیات ناگزیریم. صورت گرایی روس‌ها ظاهرا نخست به آشنایی‌زدایی اهمیت می‌دهد. حالا ویکتور اشکلوسکی این اصطلاح را در رستاخیز کلمات ساخته یا کس دیگری در جای دیگر، فرقی نمی‌کند. درواقع یک اصل اساسی در ادبیات است و منظور آشنایی زدایی در تقابل با خودکار شدنِ زبان در شعر و ادبیات است. به بیان دیگر هر هنری ارگانیزاسیون خاص خود را دارد که مواد را به چیزی که هنری است تغییر شکل می‌دهد. این ارگانیزاسیون به صورت ابزارهای هنری گوناگون از قبیل وزن و قافیه و ساختارهای نحوی و ساختارهای آوایی و پی‌رنگ خود را آشکار می‌کند. اگر طبق الگو و تعریف دیگری از فرمالیسم، اثر ادبی را ذیل الگویی بدانیم که بر اساس نظام و سیستم استوار است و به تعبیر شفیعی کدکنی که از فرمالیست‌ها برگرفته: سیستمیک بنامیم (زیرا که بر محور استفاده از سیستم عمل می‌کند) می‌توانیم قالب غزل را کاملا یک فرم متکی بر سیستم بدانیم.

کار امروز با زبان دیروز

هم‌اکنون هنر کهن مرده است، اما هنر نو هنوز زاده نشده است. اشیا نیز مرده‌اند. ما احساس خود را نسبت به جهان از دست داده‌ایم. ما همچون نوازنده ویلنی هستیم که احساس خود را نسبت به کمان و آرشه خود متوقف کرده است. ما از هنرمند بودن در زندگی روزمره خود فرومانده‌ایم. ما خانه‌ها و جامه‌های خود را دوست نداریم و با حیاتی به سر می‌بریم که آن را حس نمی‌کنیم. تنها از راه خلق فرم‌های تازه هنری است که می‌توان آن احساس را در انسان نسبت به جهان بازگرداند؛ چیزی که بتواند اشیای مرده را زنده کند و بدبینی را از میان ببرد. چه قائل به اشکلوسکی و همراهانش باشیم که می‌خواستند رموز کارایی یک اثر خلاق ادبی را با نگاهی مکانیکی توضیح دهند و طرز کارکرد یک اثر ادبی را به‌مانند طرز کار کردنِ یک ساعت یا یک ماشین توضیح دهند یا مثل گروهی دیگر از فرمالیست‌ها ارگانیزاسیون را در نظر آوریم، می‌توان از ترکیب این دو دیدگاه به این رسید که هر اثر ادبی عبارت است از یک کلِ ترکیب‌شده از عناصری که در کنار هم و با ترکیبِ باهم به وحدت می‌رسند و درون این فرایند، فعل آشنایی‌زدایی هم اتفاق می‌افتد؛ وگرنه اگر فرایند اول اتفاق بیفتد ما با چیزی شبیه به شعرهای مکتب بازگشتِ دوره قاجار مواجه می‌شویم بدون کوچک‌ترین آشنایی‌زدایی. غایت این گونه شعر، شبیه‌شدن به مثلا غزل عراقی است یا عین ملک‌الشعرای صبا شهنشاه‌نامه نوشتن و تقلید خنده‌آور از فردوسی. ایوانف عقیده داشت که جرقه هنر حاصل اتصال دو سیم است: یک سوی این جرقه الکتریکی سیمی است که از ذهن و ضمیر شاعر و زبان شعری او برخاسته است و سوی دیگر این جرقه، زبان و ذهن مردم است. باز از طرفی معتقد است شکوفایی شعر در گرو این است که از زبان محاوره عصر فراتر رود. زبانِ خوب شعر در واقع باید چیزی از گذشته و حال و آینده باشد. اما اگر مبحث مهم سوسور را در زبان‌شناسی و مقوله زبان به‌یاد آوریم، دو جور حیات برای زبان وجود دارد؛ یکی در-زمانی و یکی هم-زمانی. یکی اشاره دارد به صورت کلمه مثلا در قرن شش یا هفت یا قبل و بعدتر و دیگری اشاره دارد به آخرین صورتِ تحول‌یافته یک کلمه هم‌زمان با ما. اگر به زبانِ غزل محمدسعید شاد تعمیمش دهیم اشاره دارد به نوعی قدرتِ استحضار و استخدام کلمات از قرونِ مختلف شعر فارسی و حتی (اگر آرایه‌های ادبی را جزوِ زبان بدانیم که هست) اشاره دارد به استخدام آرایه‌های ادبی از همه‌یا برخی سبک‌های گذشته تا به امروز. مثلا شفیعی کدکنی در مقایسه زبان شعر اخوان و فروغ می‌گوید: «تجربه پژوهش ادبی نشان می‌دهد اخوان ماندگارتر است چون از همه دوره‌ها و زمان‌های ادبی، کلمه و آرایه برداشت می‌کند و فروغ بیشتر از ذخیره زبانی معاصر و زمانِ خود.» مثلا در غزل خوبی با مطلع: «چنان آشفته‌ام کردی که ابراهیم بُت‌ها را/ به‌حدی دوست‌دارم که دنیادوست دنیا را» ابراهیم و بت‌ها را در شکلِ تلمیح از تاریخ بیرون می‌کشد. در بیت بعد، «صبحِ فردا» را می‌آورد که برساخته از زبان امروز است. بعد، «سیب و آرامش» را کنار لحن ازمیری و ناظم حکمت می‌گذارد و در بیت پایانی، کسی «زیر لب انجیل می‌خواند» و به «مردگان» و «یهودا» لعنت می‌فرستد. یا این بیت دیگر کتاب «سپس بی قراری»: «اگر شراب ندارید زهر می‌نوشم/ غرض شنیدنِ یک جمله‌نوشِ جان شماست» به تعبیر تن‌یانو: هنر نظامی است مرکب از ابزارها با وظیفه‌ای که هم‌زمان و درزمانی را در یکدیگر واجد است.

فرم و زیبایی فرم در مفردات و بیت‌ها

شعریت شعر را در تعجب برانگیزی آن می‌دانند. این درواقع بیان دیگرِ آشنایی زدایی است و این آشنایی‌زدایی در تک تک بیت‌ها اتفاق می‌افتد. لذت غزل در بیت‌هاست و سپس در کلیت یک غزل. درون گرایش‌های مختلف فرمالیسم، وقتی به غزل کسی چون محمدسعید شاد نگاه می‌کنیم، گاه به فرمالیسم مورد نظر اشکلوسکی و یاکوبسون نزدیک‌تریم که بیشتر به زبان و آنچه در زبان اتفاق می‌افتد؛ شعر از منظر زبان‌شناسی. یعنی خواننده گاهی از نگاه کل‌نگر به غزل عدول می‌کند و در مفردات و تک بیت، دنبال اتفاق‌ها در زبانِ یک بیت می‌گردد: اگرچه وقتِ نشستن به راه افتادم /شبی به سوگ نشستم که وقتِ رفتن بود.

هنر سازه و آشنازدایی در غزل

هنرمند و شاعر با خلاقیت خود ما را به شگفتی وا می‌دارد. وقتی تکراری شد دیگر تعجب نمی‌کنیم تا هنرمندی دیگر بیاید و با نوعی آشنایی‌زدایی ما را به شگفتی وا دارد. فرم یا به تعبیری غزل که فرم است، نوعی هنر-سازه است. ممکن است مثلا تشبیهات یا اضافه‌های تشبیهی یا هر خرده آرایه‌ای قبلا در شعر شاعران پیشین بوده باشد، اما در غزل کسی چون محمدسعید شاد، این‌ها نوزایی می‌شوند. عمل ذهنی شاعر، نظام نو پدید آورده یا فرمی نو و هنرسازه‌های نو پدید آورده است: «رامشگران سکوت جهان را نواختند /در پنجگاه دلهره با زیر و بم رفیق» رامشگران، کلمه‌ای است متقدم‌تر از شاعر مجموعه «سپس بیقراری» که در یک هنر-سازه نوتر، سکوت جهان را می‌نوازد یا پنجگاه، چیزی است برگرفته از قدیم که ذیل هنر-سازه تازه‌تر، در شکل یک اضافه تشبیهی، ساخته و پرداخته می‌شود و دو مضمون نسبتا نو پدید می‌آید. یا در مصرع دوم این بیت: «ببینی ای دل غافل چقدر دیر شده/ دلت قناری مغموم فالگیران است»

آنچه مهم است همین هنرسازه‌هاست. به تعبیر اهل ادبیات: وزن، قافیه، ردیف و هر آرایه‌ای در هر زبانی به مرورِ سال‌ها و قرن‌ها بر اثر تکرار، ناتوان می‌شود و شاعر یا نویسنده است که آن را فعال و در هیبت نوتر که غایت زیبایی دارد، بازسازی و بازتولید می‌کند و از این راه خواننده را به تعجب وا می‌دارد.

شاعر حقیقی با ذوب کردن تصاویر قبلی و فرم‌های قبلی و موتیف‌های قبلی، آن‌ها را با شعر خود زنده می‌کند و به کلمات مرده و تکراری می‌دمد و جانشان می‌دهد که اهل ادبیات به آن می‌گویند: رستاخیز! نکته مهم اینکه فرمالیسم (عملا) در گستره ادبیات ملل، ریشه در ادبیات قدیم ما هم دارد. چنان که پژوهشگران ادبیات جرجانی و جاحظ را فرمالیست تمام عیار می‌دانند. لاجرم غزل‌نویس فارسی از گذشته تا حالا یک فرمالیسم تمام عیار است؛ چون غزل فرم است و فرم!